

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicijska, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 245.

V Ljubljani, v torek 27. oktobra 1885.

Letnik XIII.

Poziv.

Velikansko škodo povzročili so neprestani in veliki nalivi od 26. do 30. septembra po planinskem svetu ob koroški meji ležečih kranjskih občin Fužine, Rateče, Kranjska gora in Dovje na premakljivem in nepremakljivem blagu ondašnjim posestnikom. Mnogo jih je po tistih sicer prav prijaznih krajih, ki so prišli ob vse svoje premoženje, mnogo drugih vničeni je za leta in leta; vsi brez razločka ozirajo se pa težkega srca v bodočnost, kedar jim bo siromaštvo in potreba jela na duri trkati. Skupna škoda ceni se nekako na 100.000 goldinarjev, ki je pri skromnih razmerah teh planincev nenadomestljiva.

Pozni čas je vzrok, da si ondašnji prebivalci ne morejo družega zasluzka poiskati in le zunanja zdatna pomoč mogla bi jih revščine in pomanjkanja obvarovati.

Te žalostne razmere so mi povod, da razpisujem nabiranje milodarov po vsej deželi za poskodovane prebivalce občin Fužine, Rateče, Kranjska gora in Dovje, oziroma vasi Fužine, Rateče, Podkoren, Kranjska gora, Dovje, Hrušica in Mojstrana. Prepričan sem, da ta poziv na milosrčnost, s katero se prebivalci Kranjske dežele vedno odlikujejo, ne bo brez uspeha; kakor tudi pri onih ne, ki so na krasnih letoviščih imeli priliko občudovati divno naravo lepote gorenjske strani, ter ob enem videti, s kako težavo da se imajo ondašnji prebivalci boriti za obstanek življenja. Mili darovi sprejemali se bodo hvaležno pri predsedništvu c. k. deželne vlade, kakor tudi pri političnih gosposkah (glavarstvih), objavljali se bodo v deželnem uradnem listu in nesrečnikom izročevali.

V Ljubljani, 22. okt. 1885.

Baron Winkler s. r.,
c. k. deželni predsednik.

Govor poslanca Kluna

v X. seji državnega zbora 20. oktobra 1885.

Gospoda moja! Preden se spustim v razpravo predmeta, ki ga imamo pred saboj, dovolite mi, da se ozrem nekoliko nazaj. Ko je pred šestimi leti sedanja večina v tej veliki zbornici prvič nastopila, se pač ni manjkalo prerokov, ki so ji prerokovali le kratko dobo in neizogibljiv propad. Šestletna doba je minula, dogodka s tolišno zavestjo prerokovanega pa do sedaj vendar-le, ni še bilo. Kakor so jo razupili, tako iz raznih elementov obstoječa večina ni le samo konca te šestletne dobe dočakala, temveč je domú gredé po dovršenem delu tudi še prepričanje s sabo vzela, da se po novih volitvah okrepečana in pomlajena povrne v to veliko zbornico. Kakor vidite, se ni zmotila.

Nasproti temu se je pa zgodilo, kar se je pred šestimi leti marsikomu izmed Vas in tudi izmed nas nemogoče zdelo, da je tisto stranko, ki je v minolem zasedanju pod ponosnim imenom „združene levice“ vstopila v to veliko zbornico, in ki je po svoji moči, po svoji strogi disciplini in nevstrašljivem pogumu tudi nasprotnikom imponirala, da se ji niso bili vstani spoštovanja odrekli, lep del njenih prejšnjih volilcev na cedilu pustil, da je

zdatno oslabela, ter da se je razbita in v več strank razkosana v to veliko zbornico povrnila. Res smo čuli sicer v soboto od govornika iz leve strani trditve, da ni zgubila mandatov, temveč da jo je vlada za tiste oropala! Taka trditev dozdeva se mi vendar-le preveč nezmerna. Ali bodete morda trdili, da Vam je tudi tiste mandate vlada pobrala, ob katere ste na Dunaji prišli? Ali ni bil narod sam, ki Vas je tukaj obsodil? Novi gospodje zastopniki sedé sicer tudi na oni strani te velike zbornice, vendar pa mi bodete sami priznali, da je med Vami in njimi globok prepad, katerega ne bodete z lepo pokrili.

Moralo je tako priti; kajti vsaka jednostranska ekscentrična smer, naj že bo potem na tej ali na oni strani te velike zbornice, naj že bo izključivo nemška, česka ali poljska, ima v sebi kal razpada. Zato pač ni bilo drugače mogoče, kakor da se je nekda tako krepka opozicija razcepila, ko se je en del od nje postavil, na izključivo nemško-narodno stališče; temu delu je nemško in avstrijsko eno in tisto ter v Avstriji samo Nemce pozná in edino le nemškemu plemenu vse pravice pripoznava.

Gospoda moja, mnogokrat in na razne načine so že poskušali, kako bi se dala Avstrija po enem kopitu vladati, toda vedno zastonj; ponesrečila je taka poskušinja pod cesarjem Jožefom II., ponesrečila je pod Bachom, ponesrečila je veliki ustavoverni stranki in ponesrečila bo vselej in vsakemu, naj se je podstopi, komur drago. Združena levica podpisala bi si v tistem trenutku lastno smrtno obsodbo, kedar bi se postavila na pristransko stališče, naj si že bo potem, da bi eno deželo ali eno narodnost pred drugimi bolj negovala ali pa en stan pred drugimi s posebnimi postavami oblačila.

Vsaki državi najbolja je tista vladna oblika, ktera računi z vsemi faktorji, ki se ozira na vse posebnosti in razmere v državi, ki je vsem stanovom in narodnostim prebivalstva enako pravična kedar daje postave, ter ne prezira ene narodnosti na korist druge. V Avstriji treba se je poleg teh obče veljavnih pravil tudi še ozirati na posamične dežele. Nikdar ni treba pozabiti, da Avstrija ni homogena država, temveč obstoji iz kraljevin in pokrajin, ktere niso bile niti z mečem pridobljene niti podjarmljene, temveč so se, kar je včeraj govornik na tej strani tako lepo povedal, same po sebi brez sile pridružile druga drugi prihranivši si stare običaje. Kakor je toraj Avstrija sama na sebi neka posebna zadruga raznih narodnosti, tako tudi potrebuje neke posebne vlade, ki se tej različenosti prilaga.

Ravno tukaj so vse dosedanje vlade grešile v dvojnem oziru; po eni strani prezrle so različenost dežel in narodov in so za vse le jedno mero imele, po drugi so imele preveliko skrb za posamične stanove, druge so pa zanemarjale, ali pa še celó v škodo pripravljale po raznih naklonitvah, katerih so prvi deležni postali.

Taka pristranost je pa narodnosti britko žalila in napravil se je položaj, kakor ga je nek list krepko označil: „Kedar se zbere državni zbor, se narodi tresejo!“ Morala je toraj priti reakcija, ki je zahtevala od države, da se ozira enako na vse narode in na vse dežele in na vse stanove.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. oktobra.

Notranje dežele.

O Gödelnovem izstopu iz Hohenwartovega kluba trdijo nekteri, da mu je razžaljeni egoizem povod. Dunajski korespondent „Politike“ pa pravi, da mu je baron Gödel sam razložil, zakaj da je iz Hohenwartovega kluba izstopil. Stvar je taka-le: Vzrok izstopa je čisto stvaren. Baron Gödel se ni strinjal s tistimi odstavki majoritetne večine, ki so povdarjali deželno samoupravo in se je zaradi tega glasovanju umaknil. Njemu se namreč večja samouprava, kakor pa jo je prestolni govor priznal, za njegove slovenske volilce po Štajarskem naravnost škodljiva zdi, ker bi bili na podlagi tiste potem popolnoma izročeni Nemcem v Graškem dež. zboru na milost in nemilost, ter bi jih pestili, kakor bi se jim ljubilo. Ker se je Hohenwartov klub slagal z vso adresno, toraj tudi z odstavki tikajočimi se deželne samouprave, smatral je baron Gödel za svojo dolžnost izstopiti iz kluba, da ne bi prišel z njimi v nasprotje. Pristopil ne bo k nobenemu drugemu klubu in tudi ne proti večini glasoval. „Jaz nisem nikaka izdajica ter se bom pri točkah, ki bi bile mojemu prepričanju nasprotne, glasovanju odtegnil.“ Da bi bilo samoljubje pri njem žaljeno, pravi Gödel sam, da niti govora ni o tem, kajti sam se je že takoj iz začetka izjavil, da ne more nikakih funkcij prevzeti zaradi zasobnih razmer. Mi verjamemo besedam g. barona Gödelna, vendar pa mu ne moremo pritrditi, da bi bil s svojim izstopom le storil svojo dolžnost. Ako je v adresi povdarjena avtonomija za štajarske Slovence res tako nevarna, kakor je sodil poslanec Gödel, je pač prav imel, da ni za-njo glasoval, nikakor pa ni imel vzroka izstopiti iz omenjenega kluba, ki mu ni branil, da je glasoval po svoji volji.

Narodna zavest na Českem je vedno večja, od tod tudi tako grozni krik Nemcev, češ, da jih Čehi zatirajo, ker dan na dan bolj glasno trkajo na vrata ravnopravnosti. Priznati se mora Čehom, da nobene reči ne izpusté iz rok, ako imajo le količkaj nade, da jim bo služila v pospeševanje narodne zavesti. Tako so si nedavno vpeljali čisto nove narodne vizitnice na korist osrednje šolske matice. Tiste vizitnice so precej velike, imajo ob levem robu podobo Komenskega, ki malega dečka opozoruje na knjigo, pod njim je rudeč vtis z belimi vzboknjenimi črkami „ustrednji matice školská“, na zgornji in ob desni strani videti je nekoliko venca in nad njim napis: „Narodni Navštivenka“ (narodna vizitnica). (Ime si vsak sam zapiše na prazno vizitnico, ali pa si ga tudi lahko natisniti dá.) Ravno tako so si omislili lastne poštné dopisnice. So sicer ravno tako velike, kakor one iz državne zaloge, le da je papir bel, tisek pa rudeč, poleg tega ima pa dopisnica tudi česki grb. Vizitnice so izdane na korist šolske matice, dopisnice pa na korist narodne zavesti in probujenja.

Vnanje države.

Državna meja med Črnogoro in Albanijo ne bo še tako kmalo določena, ker se ji Arnavti z nezaljšano trdovratnostjo vstavljajo. Črnogorci so si res mnogo prizadevali, da bi jo bili vredili in določili, ter so se posebno letos nadejali, da se jim to posreči, ker je bila tudi turška vlada pri volji. Toda kaj pomaga dobra volja slabe turške vlade, če se ji Arnavti v zobe smeja in o vravnavi meje, po kateri bi Guzinjci prišli pod črnogorsko oblast, prav nič vedeti nočejo. Celó orožja se poslužujejo, kedar veljá prav odločno pokazati, da nečejo. Tako je nedavno nek Guzinjski Arnavt poskušal predsednika črnogorske vravnalne komisije, vojnega ministra Plamenaca, z revolverjem usmrtiti. Na veliko srečo se mu je namen pokazil. Ko so morilec prijel, je rekel, da mu je jako žal, da se mu nakajenji umor ni posrečil, kajti imel je to nalogo in

je član zarote proti vravnavi državne meje. Ljudje ondi navzoči so takoj sprevideli, da s takim človekom ni nič, ker je svojemu bližnjemu silno nevaren zaradi varnosti življenja in so ga kar ondi na mestu k Mohamedu poslali. To bil je menda tudi povod, da so Črnogorci letošnjo jesen postavili vravnavanje državne meje z opazko, da je delo za sedaj neizpeljivo, ker Arnavti niso zanj. Strahopezljivci Črnogorci nikakor niso, to jim mora tudi vsak še tak nasprotnik priznati; neumno pa bi bilo od njih, ko bi svoje življenje Arnavtom, izza grmovja na nje prežečim, razpostavljali. To bi ne bila hrabrost, pač pa predrznost in zapravljivost življenja. S tem pa ne smejo ravno preveč razpolagati, kajti malo jih je in domovina vsakega posebej živo potrebuje.

Najnovejše novice z *Balkana* so: Srbija je poklicala veliko večino svojih telegrafskih uradnikov v vojno brzojavno službo, kralj je pa v Pirot odpotoval. Pirot je mesto ob bolgarski meji. Dalje je Srbija povedala, zakaj da Bolgare in njihovo politiko tako po strani gleda. Srbija je iz začetka vse storila za Bolgare, kar le zamore bratratu dobrega storiti. V svojih šolah izobraževala jim je veliko število sedanjih bolgarskih uradnikov. Kako ji je Bolgarija vse to vračala? Svoje meje je na stečaj odprte imela vsakojakim srbskim prekucuhom in je Srbiji vsakojake nevarnosti pripravljala. Ker se je Bolgarija že poprej tako neprijateljski obnašala nasproti Srbom, se je morajo le-ti pač po vsi pravici bati, da bi jim združena še večih sitnosti ne delala. Zato raj zahtevajo, da se mora Bolgarija povrniti nazaj v svoje prejšnje meje in vse vničiti, kar so do sedaj v Filipopolju sklenili. Bolgarija zopet pred vsem drugim želi, da se ji da pravica, popolne samouprave gledé postavodajalstva, upravnistva in pa skupna konstitucija za obe pokrajini pod žezlom kneza Aleksandra, in pripoznanje popolnega priznanja sultanovega vrhunstva, kteremu bode zruženi deželi davek plačevali, in če bo potreba obvezete se tudi jeden del turškega državnega dolga prevzeti. Do tukaj je bolgarska beseda moška, manj ugaja pa nam sledeče: To je naša poslednja moška beseda. Če jo Turčija sprejme, nas bo veselilo in se ji celo ponudimo za zaveznike proti Srbiji in Grkom. Če bi pa Turčija ne hotela pripoznati naših zahtev po mirnem potu, potem se hočemo pa bojevati do skrane moči. Saj če propademo, tako vse pri starem ostane, Bolgarija povrne se zopet pod Aleksandrom v svoje prejšnje meje in morda bo potem Visoka porta to sama pripoznala zadovoljno, kar nam sedaj odbija.

Veliko sodnijsko obravnavo pričeli bodo v kratkem v Varšovi proti *socijalistom*. Lansko leto prišli so na sled veliki socijalistični zaroti, v katero je bil celo sodnik Bardewski z nekaterimi častniki in podčastniki zapleten. Z Bardewskim vred prijeli so še 30 družih socijalistov, proti kterim se je potem obravnavala pričela. Tožbo jim je sestavil prokurator kapitan Rosovski ter obsega 200 pol. Okrožna sodnija je dovolila, da si sme vsak zatoženec vzeti zagovornika. Zarad tega pričakujejo v Varšovo najslavnejših govornikov iz Petrograda, kakor so: Spasović, Plevako in knez Urusov. Obravnavo vršila se bo tajno. — Ko bi se pač neumni svet vendar toliko podučiti dal, da ves socijalizem in ves anarhizem ni družega, nego sleparija, s katero se kolovodje vgodne priložnosti nadjajo, da bi si tujega premoženja nagrabili, potem pa da bi jo porisali, dobro vedo, da bi jih nihče ne prijel ne zaradi tatvine in ne zaradi izneverjenja, kajti pač bi se bal vsakdo sam sodniji v roke priti. Ubogi delavec dostikrat strada, da krvavo zaslužene groše skupaj znaša, s kterimi se potem socijalni rovarji debelijo in mastijo. Današnji materijalni svet nima več tiste navdušenosti ne v gosposkem in ne v delavskem stanu, da bi se jeden za druge žrtvoval! Vse, kar taki krivi preroki o zatiranem delavcu čvekajo, ni družega nego voda na njihov mlin in delavci so pač neumni, če jim gredo na lim!

Angleško-turška pogodba zaradi Egipta ima za podlago pismo (ferman) o pravicah do Sudana. Poglavitne točke pogodbe so te-le: 1. Odpošljeta se angleški in turški pooblaščenec (komisar) da preiskujeta stanje v Egiptu. 2. Preosnuje se pravosodje, denarstvo, in armada. 3. Pomiriti se ima Sudan. 4. Angleži spraznijo dežele, kakor brž bode vravnana notranja uprava.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 24. okt. (Občni zbor Cecilijanskega društva.) (Konec.) V veliko veselje vseh zbranih udov pa blagovolé še premil. gosp. knezoškof dr. Jakob Misija zbrano društvo nekako tako-le ogovoriti:

Nisem imel sicer namena pri tem zboru kaj govoriti, vendar mi je Vam vsem se zahvaliti, da ste se tega zborovanja tako mnogoštevilno vdeležili. Po mojem mnenju je „Cecilijino društvo“ zelo važna, koristna, da, potrebna naprava.

Vesel sem bil, ko sem slišal, da je to društvo v škofiji ustanovljeno, želim le, da bi bilo še veliko bolj razširjeno, ne le po Ljubljani, ampak po celi škofiji. Tudi danes, dasi Vas je veliko došlo, naj bi

se bilo še več udov vdeležilo; veliko lepega bi bili čuli in več navdušenje za sveto reč si pridobili.

Služba Božja naj se vedno lepo, kolikor mogoče slovesno vrši. V ta namen se zidajo velika poslopja, umetno stavljene cerkve, omislijo dragocena oblačila; in kolikor večja je vera, kolikor bolj so verniki za Božjo službo navdušeni, toliko več tudi darujejo, da se vsega potrebnega lahko omisli. Čudil sem se, priznati moram, kolikor mi je bila do sedaj prilika dana, obiskati različne kraje naše škofije in biti vpričo službi Božji, videč, koliko naše pobožno ljudstvo stori za olepšavo cerkva, koliko daruje, prostovoljno daruje, da se po okoliščinah primerno slovesno vrši sv. dejanje; da se pa pri tem na nekaj skoraj pozabi; zanemari se namreč večkrat lepa cerkvena glasba. Hiša Božja, če tudi lepo, umetno zidovje, je sama ob sebi mrtva stvar; tudi krasna oblačila same ne povzdigujejo toliko svete službe Božje. Nemški pregovor pravi: „Das Kleid macht noch nicht den Mann“ (obleka sama ne dela moža). Cerkev mora imeti tudi nekaj, s čimur človeka gane in budi mu notranja pobožna čutila. Prašam vas pa, kje imamo več prilike svoje notranje čute izražati, kakor ravno v zunanji molitvi in v petji? In zato se ravno čudim, da pri tolikih stroških, ki se za službo Božjo darujejo, se ravno za petje premalo stori; čudim se, da so ljudje za cerkveno petje tako malomarni. Zato je moja srčna želja, da bi si to društvo več podpornikov pridobilo, ki bi za lepo cerkveno glasbo gmotno in duševno delovali.

Posebno gg. duhovniki naj bi cerkveno petje pridno gojili in je kolikor mogoče sami povsod nadzorovali. Če je duhovnom dolžnost skrbeti, da se v cerkvi vse v cerkvenem duhu vrši, morajo gotovo tudi skrbeti za dobro cerkveno glasbo. Cerkev gleda na to, kaj se v cerkvi uči, moli, pridiguje; na to pa, kaj in kako se v cerkvi poje, naj ne gleda? Vsakdo pa bo pritrdil, da mora biti petje v cerkvi drugačno, kot je petje zunaj cerkve. Žalibog, da se ta razloček prevelikrat celo ne pozná!

Sv. cerkev je dala gledé sv. liturgije in sv. petja pri njej gotove zakone. Tudi ti, kot druge cerkvene postave, se imajo natančno spolnovati. Zamolčati tudi ne smem, da ne morem biti enih misli s tistimi, tudi učenimi gospodi, ki si prizadevajo domači jezik vpeljati v liturgijo, ker imamo sicer dovolj prilike kazati narodno svojo zavest in bi tako početji več škodovalo kot koristilo, ter bi bilo novo seme needinosti med duhovstvom in ljudstvom.

Ugovarja se večkrat, da Cecilijanci hočejo iztirati ljudsko (narodno) petje iz cerkve. No, v Ljubljanski škofiji se tega ni bati, ker kolikor sem se do sedaj prepričal, potujoč po škofiji, ljudskega petja, kakor se drugod nahaja, skoraj ni. Kdaj poje namreč ljudstvo skupno pri službi Božji? K večjemu kdaj pri blagoslovu z Najsvetejšim ali pri petih litanijah. Drugod je skupno petje v cerkvi o gotovih prilikah bolj v navadi. Želeti bi bilo tudi pri nas več vdeleževanja vernikov pri popevanji sv. pesmi, kedar je dovoljeno. Zato je tudi Cecilijancem naloga, lepe domače pesni med ljudstvo razširjati, ki niso nasprotno cerkvenemu duhu. Le pri slovesni sv. maši zapoveduje sv. cerkev, da se vjema petje na koro z mašnikovim pri altariji tudi po jeziku.

Koliko pa je pri nas slovesnih sv. maš? Večino nedelj in praznikov se poje lahko, kjer niso slovesne sv. maše predpisane v domačem jeziku, gotovo prilike dovolj, da se jezik slovenski tudi v tem obziru lika. Pri slovesni sv. maši pa naj se mašnik in ljudstvo združita v enem jeziku. Tako zadosté modre naredbe sv. cerkve ljudstvenemu čutu peti v domačem jeziku; ob enem se pa tudi pokaže, da naša sv. cerkev ni, kakor bi Nemeck rekli, „Nationalkirche“ (narodna cerkev), ampak cerkev katoliška.

Daljna želja, katero pokladam društvu na sree, je ta, da prav tople priporočam gojiti koral, ono staro, veličastno, od svetih mož zloženo cerkveno petje, v katerem se ne kaže le pravi katoliški cerkveni duh, ampak tudi prava umetnost. To so vedeli ceniti mojstri, kterim se klanjamo kot strokovnjakom posvetne glasbe. Vsaj je znan izrek Mozartov, ki je rekel, da on dá vso svojo slavo, ko bi zložil le eno „praefatio“ (predglasje). Nekterim še danes sicer koral ne dopade, pa to so le tisti, ki v glasbi niso kaj daleč dospeli.

Napaka pa je in tudi ni lepo koralni melodiji „sekundirati“ (za tri glase nižje peti). Že ako hoče kdo pravilno koral harmonizirati, treba mu je veliko učenja; poznati mora stare tonove načine in

precej spretnosti mora imeti v harmoniji, da ga bo pravilno četveroglasno postavil; kako hoče toraj kdo — morebiti večkrat neizurjen — kar „primavista“ drugi glas pravilno pridjati?

Posebno bi še gospodom gorko priporočil, gledati na to, naj so pevci tudi navdihnjeni pravega pobožnega duha. Ne pojejo namreč v cerkvi, da bi se skazovali in bi jih ljudje hvalili, ampak vse naj se godi v čast Božjo. Za lepi red in pravo obnašo pri pevcih skrbeti je imenitna dolžnost duhovnikov. Kako bodo pevci ali godeci lepo ginjaivo peli, če vsako pavzo (prenehlje) porabijo za glasno govorjenje, za raznovrstne opazke itd. Tudi ni lepo, če precej, ko so odpeli, deró iz cerkve, kakor da bi gorelo za njimi. Kot druge verne, veže tudi pevce dolžnost, biti s spodobno pobožnostjo pri celi sv. maši.

H konci priporočam vsem, ravnati po latinskem izreku: fortiter et suaviter (vstrajno in prizanašljivo), fortiter in re, suaviter in modo. Držimo se strogo določil, ktere nam sv. cerkev predpisuje gledé cerkvene glasbe. Res je, da se povsod ne dobé izurjeni pevci, kteri bi bili koj kos težkim latinskim skladbam. V takih okoliščinah se vzame to, kar imamo pri rokah, vendar skrbimo, da si bodo organisti in pevci po svoje prizadevali to storiti, kar sv. cerkev zahteva.

In če se nam stavijo morebiti sem ter tje kake zapreke — kje jih pa ni? — ne zgubimo precej poguma in zaupanja; vsaka dobra stvar se doseže le po velikih težavah. V tem obziru delajmo „fortiter“.

Ne pozabimo pa tudi na „suaviter“. Z ljubeznijo, s potrpljenjem bomo pridobili tudi one, ki sedaj naši stvari še niso prijatelji. Ne jezimo se, če ne gre vse tako gladko, kakor si želimo, potrpiamo nekoliko zavoljo dobre stvari, ker delamo, ako se trudimo za zboljšanje cerkvenega petja, za čast Božjo in dušno korist vernega ljudstva.

Zahvalim se vam konečno za vdeležbo pri današnjem zborovanji, katero, upam, ne bo brez sadú ostalo in srčno želim, naj bi, ko se drugi pot iz enacega namena snidemo, marsikteri zmed vas mogel poročati kaj veselega o napredku cecilijanskega cerkvenega petja.

Ta tehtni nagovor premil. gosp. knezoškofa so navzoči z vidnim zanimanjem poslušali in slednjič glasno odobraval.

Nato poprosi besede duhovni svetnik č. g. mestni župnik Rozman ter v kratkih besedah izrazi željo, naj bi se orgljarske službe ne oddajale, kakor se sedaj le prepogosto godi, neveštím samoukom ali morebiti tistemu, ki se zná temu ali onemu gospodu bolje prikupiti, marveč naj se gleda pri oddaji takih služb v prvi vrsti na izprašane učence orgljarske šole.

Ta nasvet toplo podpira tudi g. župnik Sajé, dostavljajoč, da ti učenci niso samo dobri orgljarci, ampak so tudi lepega krščanskega obnašanja. Priporoča tudi razširjanje „Cerkvenega Glasbenika“.

Gosp. župnik Lavtižar slika na to žalostno stanje, v katerem se nahaja dekanjsko društvo v Kranji, ter prosi, naj „Cecilijino društvo“ kot močnejše pride na pomoč slabejemu, da si ohrani življenje. Ob enem priporoča tudi ustanovitev še drugih dekanjskih podružnic, ter prosi, naj bi odbor „Cecilijinega društva“ potrebno ukrenil, da se napravi tesnejša zveza med materjo in hčérami. V ta namen obljubi odbor svojo pomoč in sklène k prihodnji odborovi seji povabiti tudi odbornike Kranjske dekanjske podružnice, da se tako oboji odborniki zedinijo v pomočkih, s kterimi naj v prihodnje splošno „Cecilijino društvo“ vspešno podpira tudi dekanjske podružnice.

S tem je bilo zborovanje končano.

Popoludne ob 1/2 na 5 je bila cerkvena slavnost v cerkvi č. oo. frančiškanov, kjer se je pel Evg. Freyov: „A doro te devote“, slovensko pete lavretanske litanije, harmonizovane po koralu; Wittov, „Tantum ergo“ in „Genitori“, (B-dur) in Wittov, „Hvaljen bodi Jezus Kristus“, krasna skladba, vzvišena že tudi po svojem tekstu. Ne drznem se o petji pisati kritike; to prepuščam strokovnjaku v strokovnem listu. Samo željo si upam izreči, naj bi bilo dano tako stolnemu koro kakor onemu č. oo. frančiškanov moči svoje pomnožiti; skladbe, ki smo je ta dan slišali, tirjajo močnejših zborov.

Naj k sklepu izrečem še željo, da bi se muzikalno občinstvo po mestu — kterega ni tako malo — nekoliko bolj zanimalo za take produkcije. Glasbeni okus bi se tako gotovo žlahnil, vnetost za lepo

cerkveno petje bi se bolj množila in postali bi po takem potu vsi „enega srca in enega duha“.

Vsemu slovenskemu občinstvu — kaj pak da v prvi vrsti poklicanim — pa priporočamo se zanimati se za „Cecilijino društvo“. Število udov je tako pičlo, da bi se, ko bi vladal pravi duh, moralo vsaj podesteti. Le tako bi bilo možno prelepo idejo po razmerah vresničiti, h čemur pomoz Bog in sveta Cecilija.

S Polja, 25. oktobra. (Cerkvena slovesnost.) Zadobrova, spodnja in gornja, z vasjo Sneberje je podobčina županije Dev. Marije v Polji, in ima v svoji sredi podružnico sv. Tomaža apostola. Notranja oprava te hiše Božje bila je do sedaj bolj revna, da je tako sama po sebi vabila dobra srca h kaki dostojniši notranji obleki. In po čemur je ta soseska že davno hrepenela, to si je napravila sedaj. Danes namreč se je tukaj obhajala cerkvena slovesnost blagoslovljenja novih altarjev, velikega in dveh stranskih. Veleč. gosp. Tomaž Zupan, vodja v Alojznici, izvršil je cerkveno opravilo. Najprej bil je blagoslov altarjev, potem darovanje in za njim sv. maša z asistenco. Cerkveni govor je bil tej slavnosti kaj primeren. Gospod govornik je v lepem in mikavnem govoru pojasnil sv. čednosti iz življenja teh treh altarnih pomočnikov, ki so odlikovale njihovo življenje; pri sv. Tomažu nam je pokazal njegovo trdno vero; pri sv. Matiju njegovo upanje in pri sv. Gregoriju čudodelnikovo njegovo ljubezen, in po tem popisu življenja podal nam je mnogo lepih opominov, ter je posebno sosesčanom pokladal na srce, naj se od njih učijo teh čednosti in naj se k njim zatekajo v svojih molitvah in prošnjah po teh poglobitvinih krščanskih čednostih. Naš pevski pomnoženi mešani zbor je pa pri fis-harmoniki zdatno povišal lepo in veselo slavnost pod vodstvom našega gosp. nadučitelja Franc Kavčiča.

Ta veseli dan je pa tudi že itak pridne in delavne roke občanov še bolj oživel k lepemu delu za k svečanosti primerno olepšanje v to primernih prostorih; in naj mi bo dovoljeno, da v kratki potezi opišem to vnanjo olepšanje.

V petek in v soboto popoldne so prihiteli dekleta ter so napletle več lepih vencev; fantje pa so pripravili razun več manjših majev jednega velikega, ki je po svoji velikosti odmeril cerkveni zvonik, ktere ga so s pomočjo mož srečno postavili v petek večer; in ta zdaj s svojim ponosom in s slovenskimi trobojnicami možato olepšuje okolico.

Pri vhodu k cerkvi stojita na dveh krajih po dva manjša maja, ki nosita na s papirjem preoblečenih deskah z zlatimi črkami dvojen napis.

Vrh tega bilo je mnogo vencev iz zelenja in cvetlic; posebno pa se je to olepšanje še odlikovalo po eni strani, ktere ni opaziti povsod, in sicer videlo se je, da mora pač papirnica biti v tej župniji, kajti kaj lepe in različno izdelane reči so se videle v različnih barvah iz finega papirja.

In ko že govorim o lepi in veseli slavnosti, naj še dostavim, da je delo altarjev izvršil mojster Andrej Rovšek iz Moravč; vse delo je izdelano prav lično in po nizki ceni, tako, da smemo z mirno vestjo tega gospoda priporočiti za kako enako delo.

Kar je pa še najlepši in krona vsi stvari, je pa prelepa darežljivost Zadobrovske podobčine gledé te naprave v hiši Božji; podobčina ta obsega le tri vasi, ni toraj velika; in vendar si je prav prostovoljno omislila to hišo Božji dostojno notranjo opravo, ki jo je v družbi z vsemi drugimi potrebami in novinami stala do 1900 gld.; in tej darežljivi vnemi in gorečnosti za hišo Božjo se je čuditi toliko bolj, ker si je ta soseska pred 6 leti napravila nove zvonove in toliko lepe, da se z enakim vsaj v okolici nobena podružnica meriti ne more in jo je ona naprava stala blizu 3200 gld.

Pri jutranjem lepem vremenu je prihitelo tudi mnogo ljudstva k lepi slavnosti; prišli dež, ki je prišel nepričakovano, je pa mnogo njih vjel nepripravljenih

Iz Polhovega gradca, 21. oktobra. „Exulta filia Sion!“ Kaj li se zbira ljudstvo? Kaj li pomenijo mnogoštevilne zastave plapolajoče na visocih mlajih, na mnogih hišah, na veličastnem zvoniku, kaj krasni slavoloki? O da! Gračani vedó, zakaj da so se danes tako praznično oblekli, zakaj tako okinčali vas? Vsaj danes, sv. Uršule dan, je napočil dan veselja za faro Gradaško, danes namreč ima priti novi župnik g. Mihael Zupan. Zato tako navdušenje, zato toliko veselje Gračanov. Dolgo,

dolgo časa smo že čakali novega g. očeta, danes pa se nam je želja spolnila.

Novi g. župnik se je peljal v spremstvu Dobrovskega g. župnika v svojo novo faro, ker hoče pozdraviti svoje izročene mu ovčice, sprejeti pastirsko službo, da jih vodi po pravem potu v časni in večni blagor.

Že na Hrastenicah, prvi vasi Gradaške fare, ga pozdravljajo močni strel možnarjev, visoki mlaji in obilno vaščanov. Prelep slavolok so mu napravili v Dvoru, kjer ga zopet vaščani z velicim veseljem sprejmó; gospod župnik stopi z voza, se jim pristrčno zahvali in si ogleda ondotno veličastno gotiško cerkev sv. Petra.

V Polhovem gradu se je pred mostom na Pristavi nabralo veliko ljudstva. Tam na strani stoji srenjski zastop z g. županom na čelu. Tu je razvrstena šolska mladina s svojo zastavo. Pred slavolokom se vstopi duhovščina z administratorjem, g. Erzenom na čelu. Bliža se že peta ura. Zdaj zagromé možnarji na Starem gradu, da odmeva daleč po dolini. Zvonovi se oglašijo in vseh oči so vrpte tja na cesto, po kateri se ima pripeljati novi gosp. župnik.

Nastane tihota. Gospod župnik stopi z voza. Najprej ga pozdravi g. administrator v imenu vse fare, ki ga je tako željno pričakovala, izročujoč mu vrle, dobre katoliške sinove fare Gradaške, želeč mu obilno blagoslova in vspeha pri njegovem delovanju in večnega plačila v nebesih. — G. župnik se mu pristrčno zahvaljuje, da je s tolikim trudom in s toliko požrtvovalnostjo tako natančno in vestno opravljal težavno službo. — Pozdravi ga nadalje prvi srenjski svetovalec v imenu občine, g. Štefan Rihar, trdé, da mu hočejo vedno vdani in pokorni farani ostati. — G. župnik se mu zahvali in tudi vsem navzočim, za tako veličastni sprejem ter obeta, da hoče z vsemi močmi delovati in se žrtvovati za časni in večni blagor občine. — Nato ga pozdravi v imenu šolske mladine deklica Marija Rihar z jako gniljivim govorom, ktere ga je pa tudi s spretnostjo in srčnostjo govorila — G. župnik se zahvali mladini, ji gorko govori na srce, proseč jo, naj ostane vedno tako nedolžna in pridna, da bode starišem, Bogu in ljudem prijetna.

Slednjič se vsem še enkrat zahvali za tako veličastni sprejem, pohvali faro Gradaško, o kateri je že veliko lepega slišal, obetaje, da tudi on, enako svojemu predniku, hoče biti zvest pastir svojim ovčicam po geslu: „Vse za vero, dom in cesarja!“ In zdaj zagromi krepki „živio“ iz grl mnogoštevilne množice.

Počasi se pomikamo okoli grada proti mogočni cerkvi. Pri vratih podá g. administrator novemu g. župniku blagoslovljeno vodo ter stopimo v krasno razvzljeno cerkev. Odmolimo rožni venec, potem pete litanije, potem se razidemo vsak na svoj dom.

Z Gorenjskega, 25. oktobra. V dno srca me je zadela žalostna vest, da je v Gospodu zaspal blagi gosp. J. Resnik. — Kdo od nas bi si bil mislil, da bo ravno naš ljubi g. Jože prvi stopil pred večnega sodnika, kar nas je šlo l. 1876 v vinograd Gospodov delovat! Božja previdnost je nezapopadljiva in klanjati se ji hočemo tudi pri tem bridkem vdarcu.

Kal sedanje bolezní nosil je pokojni gotovo ves čas svojega službovanja s seboj, ker je za enako boleznijo več časa ležal že v drugem gimnazijskem razredu. — Kjer-koli je g. Resnik kot duhovnik služboval, vedel si je hitro pridobiti vsa srca z ne-navadno ponižnostjo in krotkostjo, čeravno mi je včasih potožil, da je zlasti prva leta marsikaj potrpeti moral od novošegnih razsvitljencev. Nam sošolcem pa bo ostal vsim v najblajšem spominu! S posebnim veseljem obiskal sem ga vselej v Ljubljani, kjer sva se tako bratovsko pomenkovala o tem in onem; zlasti rad je slišal kaj nedolžno-veselega iz dijaških in semeniških let.

Silno žal mi je, da mu ne morem zaradi nujnih opravil skazati zadnje časti; vdeležiti pa se hočem v četrtek vsaj osmega dneva za blagem pokojnem ter zato tudi vljudo pozivljem vse svoje drage mi sošolce, da pridejo omenjeni dan v Ljubljano, če jim to le kolikanj pripuščajo okoliščine. Dragi ranjki bil je vzor duhovnika, poseben prijatelj nežne mladine in vrl rodoljub, zato gotovo zasluži, da spretnejše pero opiše njegovo življenje.

Z Bogom — nepozabljivi mi Jože! Na Tvoji krsti se ne morem zjokati, da, tudi nočem jokati, saj Ti ne zavidam krone nebeske, ktero — upam — že vživaš v nebeški domovini! —č.

Iz Dolenjskega poleg Save, 25. oktobra. Da bo naročnik „Slovenca“ iz Sv. Lenarta v Slovenskih Goricah vedel, da ni on sam tako nesrečen „Slovenca“ neredno v roke dobivati, naj se v tej zadevi še jaz oglašim. — Mi imamo zdaj tudi lastno pošto, pa sem jaz v našem kraju edini, ki dobivam „Slovenca“, pa dostikrat ne po ravnem potu, ampak po ovinkih še le drugi dan od bližnje pošte zdaj od juga, zdaj od severja. Šel sem pa na te pošte popraševati, v katerem zavitku da je prišel moj „Slovenec“ na krivo pošto? Odgovor je bil povsod enak: v Ljubljanskem zavitku. Tako vemo vsaj, v katerem grmu zajec leži. Ljubljanskemu ekspeditorju je sitno posamezne liste „Slovenca“ v posebnem zavitku odpošiljati, toraj vrže mojega in več drugih posameznih v zavitek bližnje pošte, kamor več iz-tisov naročenega „Slovenca“ odpošiljati mora vsaki dan. Opravištvu „Slovenca“ bo toraj lahko temu neredu v okom prišlo.

Moje besede o stoletnici krompirja niso bile glas vpijočega v puščavi. Preteklo nedeljo, spomin posvečevanja vseh cerkvá, so na Vidmu krompir-jerci imeli slovesno sv. mašo, potem zahvalno pesem in obed, pri katerem so samo krompirjeve jedi zavživali.

Trgovinska in obrtna zbornica

imela je dné 9. oktobra 1885 svojo redno sejo, kateri je predsedoval nje predsednik g. Josip Kušar v navzočnosti vladnega zastopnika g. c. kr. dvornega svetnika Rudolfa grofa Chorinskega.

Seje so se vdeležili sledeči gg. zbornični svét-niki: Ivan Dogan, Oroslov Dolenc, Ivan Nep. Horak (podpredsednik), Pongrac Eihelter, Alojzij Jenko, Janko Kersnik, Karol Luckmann, Franc Omersa, Mihael Pakič, Ivan Perdan, Josip Ribič, Franc Ks. Souvan, Filip Zupančič in Jernej Žitnik.

Predsednik konstatuje, da je v sklepčnost dovoljno število zbornikov navzočih, otvori sejo in imenuje overovateljema zapisnika današnje seje gg. Karola Luckmanna in Franc Ks. Souvana.

Potem poroča zbornični predsednik, da je prejel od gospoda c. kr. deželnega predsednika barona Winklerja sledeče pismo: „Vaša blagorodnost! Vsled brzjava gosp. vrhovnega pobočnika Nj. Veličanstva g. m. barona Popp-a blagovolilo je najmilostneje Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo zahvaliti se Vaši blagorodnosti za čestitanje na najviši imendan, ktero ste sporočili v imenu trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.

Čast mi je, da to Vaši blagorodnosti dam na znanje.“

Zbornica je to poročilo radostno na védo vzela.

I. Zapisnika z dné 19. junija in 28. avg. 1885 se potrđita in na znanje vzameta.

II. Zbornični tajnik poroča v imenu odseka o nekterih prenapredbah colne tarife z dné 25. maja 1882. leta.

Odsek je radostno vzprejel namero vis. c. kr. vlade, da hoče uvesti one gospodarstvene naredbe, ki bi utegnile preteče oškodovanje domačih proizvodov in rušča trgovinska razmerja najprej kolikor možno vspešno olajševati, polagoma pa tudi odpraviti jih. Odsek priznava tudi, da je v to svrhu pred vsem najnujnejše sredstvo colna novela in se vjema z razlogi, kateri so vis. c. kr. vlado vodili, da poviša colnino.

Avstro-ogerske obrti, kakor tudi kmetijstvo in gozdarstvo imajo pravico zabtevati zasčita, ki ga potrebujejo v svoj obstanek in razvoj. Carina naj bi pa tudi zravnila nejednakosti obdačevanja. Bre-mena ki jih nosi domači proizvoznik v neposrednih in posrednih davkih, v občinskih in deželskih dok-ladah, so mnogo veči nego jih ima inozemec. Po-leg teh ima inozemec ceneji denar in nižje prevozne tarife; ne gledé na to, da morajo mnoge obrti v Avstro-Ogerskem še razne neprilike premagovati, ki jih inozemec niti ne pozná, tako na primer obrt za železo.

Držeč se teh načel priporočil je odsek v vzpre-jem vis. c. kr. trgovinskemu ministerstvu o nekterih tarifnih točk ali splošne colne tarife z ozirom na colno novelo sledeče poročilo.

1. Za tarif. štev. 58. „Vosek, bel, rumen in barvan (tudi rastlinski vosek).“

V voskini obrti je izdelovanje ubeljenega čebelinega voška važen zaslužek, ktere ga korist se-danja carinska tarifa ne štiti. Ubeljen čebelin vo-sek je vendar prav gotovo izdelek, kljubu temu je

stavljen v jedno vrsto z rumenim čebelini voskom, kajti od obeh od izdelka in surovine se pobira po tarif. šte. 58 jednaka uvoznina s 5 gld. 100 kg. in vendar je cena surovega rumenega čebelinega voska le 130 po 160 gld. nasproti onej belega (ubeljenega) čebelinega voska z 200 do 250 gld. za 100 kg. Omenjena carina 5 gl. pristaja izdelku z 2—2½ % vrednosti, kar je z ozirom na njegovo ceno vendar-le premalo.

(Dalje prih.)

Domače novice.

(Cesarjev dar) poplavljenim Gorenjcem ne znaša 4000 goldinarjev, kakor smo nedavno pisali, temveč 2000 goldinarjev, za katere mu bodo ponesrečenci izvestno vrlo hvaležni. Takega vladarja, ki bi tako očetovski delil radost in veselje s svojimi podložniki, Avstrija še ni imela in morda ga tudi na celem svetu nimajo.

(O 70. odborovi skupščini „Slovenske Matice“), ktera se je posvetovala v soboto 24. oktobra, donesemo društveno poročilo v četrtek.

(Prof. Zhisman — rektor.) Naš rojak, veleučeni profesor na pravoslavni fakulteti Dunajske univerze in c. kr. dvorni svetnik, dr. Josip vitez Zhisman (Čizman), postal je letos rektor Dunajski univerzi. Rodil se je mož v Ljubljani leta 1820. Leta 1848 postal je doktor modroslovja, na kar se je še pravoslovja poprijel. Posebno priljubljeno mu je bilo cerkveno pravo; ker je o tem predmetu spisal več učenih knjig, postal je izvanredni profesor na pravoslavni fakulteti, če tudi ni bil doktor juris. Pravoslavna fakulteta mu je priznala njegove velike zasluge in izredno učenost s tem, da ga je l. 1873 imenovala honoris causa doktorjem prava. Profesor dr. Zhisman podučeval je tudi cesarjeviča Rudolfa v latinščini in cerkvenem pravu. Leta 1881 postal je c. kr. dvorni svetnik.

(Ogenj) bil je danes opoludne na močvirju in se je tri voze prostovoljnih gasilcev iz Ljubljane tje kaj odpeljalo.

(Predsednik porotnim obravnavam) v 4. zasedanji pri c. k. deželni sodnji v Ljubljani bo deželne sodnije predsednik g. Kočevar; namestnika sta mu gg. dezelne sodnije svetovalec Ravnihar in Ledenig.

(„Novi Brencelj“) izšel je v svoji 20. številki prav dobro osoljen s politično soljo in smo prepričani, da bo naročnikom jako dobrodošel.

(„Jurjev“ koledar) za leto 1886 je dotiskan, ker mu je pa došlo obilo oglasov, zakasnila se je razpošiljatev za nekoliko dni in č. g. naročniki prošeni so, naj izvolijo potrpeti.

(Našo kranjsko deželo) menda dr. Plenner jako dobro pozna po slikah iz nemško-liberalnih listov. Mož je z velikim patosom v adresni debati vskliknil: „In kako je na Kranjskem? (Ko bi se pač taki ljudje za nas ne brigali, katerim prav nič mari nismo!) Nemci so ondi tisti, ki imajo kaj v glavi in ob enem kaj pod palcem, razumljivo je toraj, da imajo vse odlična mesta Nemci v posesti na korist civilizacije in avstrijske države. To opravičeno stališče, ktero ondi Nemci zavzemajo, se jim pa pod sedanjim deželnim predsedništvom vedno bolj prikrajuje. Jaz le opozorujem na sklep ondašnje hranilnice, ki bi bila rada podpirala nemško šolo, pa ji deželna vlada tega ni dovolila če tudi še dandanes nimajo nemške šole! („Brencelja berite!) Vidite toraj, kako da se Nemci po celi državi zatirajo.“ Da bi ga vendar koklja brenila!

(Za Tržaške okoličane), katerim je letos toča pobila, nabralo se je po Trstu do sedaj 2013 gld. Je že nekaj, vendar za Tržaško bogatijo še vrlo malo!

(Mariborska gimnazija) ima letos 323 dijakov in to v I. razredu 74, v II. 62, v III. 45, v IV. 40, v V. 37, v VI. 31, v VII. 23 in v VIII. 11. V c. kr. učiteljski jih je pa 84.

(Sevniška nemška šola za silo) ima menda gledé njene potrebnosti ravno tako osodo, kakor Ljubljanska nemška ljudska šola. Le 34 otrok je vjela v svoje prostore, s katerimi se sedaj trije učitelji vkvarjajo. Ljudje se pa čudijo, od kod da so davki vedno večji. Kaj ne bodo večji, če se na tak način denar pri oknu venkaj meče. 34 šolskih otrok in trije učitelji! Če pojde tako dalje, bodo zatirani Nemci kmalo za vsacega svojega platnarja posebej učitelja zahtevali.

(Poškodovanje po povodnji na Koroškem.) Iz Celovca se naznanja: Deželni predsednik je ogledal škodo, ki jo je napravila poslednja povodenj ter se domú povrnil. V Dravski dolini se je pregrajenje štirih glavnih gorskih potokov prav vrlo obneslo. Potok Vurnica za Zgornjem Dravbergom se je samo zelo narasel, a kamnja ni valil s sabo. Vrvnanje reke Zilje, kolikor je bilo speljano, je obstalo, le na štirih krajih, pri Würmlach-u, Wölbling-u, Zgornjih Debernica in Vašig-u se bile predrtle poprečnice. Po vrvnani strugi je tekla Zilja, kakor ponosna reka med kamnatimi nasipi. Po krajih še ne vrvnanih, namreč: Gundesheim, Kirchbach, Waideg, Vašig in Egnoč je bilo na stotine oralov travnikov in njiv s peskom posutih. Nujna sila je, da se reka Zilja brž ko brž vrvna, sicer nastopivša reka že vrvnana strugo razdira. Vendar še bolj nujno, da se zagrade gorski potoki, ki ob obeh straneh doline iz grabnov prihajajo, kamnje in pesek s saboj nesó in ga puščajo v strugi reke in jo tako na stran odvajajo. (Gorski potoki se zagrade, ako se preko struge naredé močni nasipi, ki branijo vodi, da ne more v strugi in ob kraji svetá razkopavati, vode pa vendar ne jezé taki nasipi, ker niso više, kakor je navadno vodno zrcalo, le dereč potok silijo, da ne vhaja iz struge, in se drži svojega toka.

(Zboljšanje plače častnikom.) Poleg častnikov nižjih vrst, kakor so: poročnik, nadporočnik in stotnik II. vrste, deležni bodo mesečne doklade po 10 gld. tudi avditorji, zdravniki in računski častniki, vseh skupaj 4839 častnikov. Kadetom in častniškim namestnikom se bo tudi dala doklada in sicer: kadetom po 8, častniškim namestnikom pa po 12 gld. na mesec.

Razne reči.

— V Kraljevem Gradcu (Königgrätz) se je večeraj 26. t. m. začela glavna obravnava proti izgredu v Kraljičnem dvoru (Königinhof). Zatožni spis pripoveduje vse dogodbe, ki so se vršile pred omenjenim dnevom, 23. avgustom t. l. kako se je stvar vršila na dan izleta in kako je prišlo do rabuke. — Zatoženi so Nemci in Čehi.

— V okraji Palermo je zbolelo 24. t. m. 38 oseb za kolero, 30 jih je umrlo. Na mesto Palermo pride 21 bolnih in 19 mrtvih.

Zahvala.

Premilostni gospod knezoškof dr. Jakob Missia so podarili Cecilijinemu društvu na Kranjskem petdeset goldinarjev, za kar najiskrenejšo zahvalo izreka predsednik Cecilijinega društva.

Tujci.

25. oktobra.

Pri **Matiču**: Hugon Fruhmann, trg. pot., iz Gradca. — Janez Kobler, vpok. uradnik, iz Reke. — F. Ferjančič, župnik, iz Zavrca. — Baron Somaruga, zasebnik, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Anton Rouge, trg., s soprogo, iz Deggendorfa. — Moric de Masse, Leop. Weltmann in Franc Wild, trg. pot., z Dunaja. — Henrik pl. Krismanič, graščak, iz Dokloha. — Franc Repič, kurat, iz Boruta. — Avgust Maly, graščak, iz Mokronoga.

Pri **Avstrijskem caru**: Janez Anžur, dež. uradnik, iz Gradca. — Janez Tajeršu, posestnik, iz Tržiča.

Umrli so:

24. okt. Ana Jaki, gostija, 78 let, Rožne ulice št. 33, kap.
25. okt. Karol Gorše, železniškega čuvaja sin, 3¼ let, Poljanske ulice, št. 18, davica.

26. okt. Janez Kuhar, vmirovljeni poštni konduktor, 67 let, Cerkvene ulice št. 5, vsled mrzlice in razskrojene krvi. — Marija Košir, hišnega posestnika hči, 24 let, Stari trg št. 5, pljučnica.

V bolnišnici:

22. okt. Gašper Veseljak, dninar, 25 let, kron. jetika.

24. okt. Janez Suhadobnik, dninarjev sin, 4 mes., vsled katara v črevesu.

25. okt. Urša Korbar, gostija, 75 let, vodenica.

V vojaški bolnišnici:

24. okt. Jožef Ivič, računski podčastnik, 32 let, akutna pljučna tuberkuloza.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

27. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 70 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	865 „ — „
Kreditne akcije	283 „ 75 „
London	125 „ — „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	9 „ 95 „
Ces. cekini	5 „ 95 „
Nemške marke	61 „ 50 „

Tržaško tržno poročilo.

Kava: Santos po 51 gl., Rio 43, St. Domingo 52, Portorico, 75 Cejlon 68—125, biserna 90, Java 56, Mokka 93—103.

Sladkor po 23.75—29 gld.

Dišave: poper 98 gl., žbice 65.

Južno sadje: dateljni 35, fige iz Kalamate 12, iz Smirne 40, rozine 27, pomorance 3, limone 4 za vsak zaboj, rožiči 6.50 mandeljni 87.

Olje: laško 43—90 gl., albansko 42—48, dalmatinsko 43, angleško 30.50 petrolej 9.75.

Kože: juhtovina 260, podplatje 140—165, teletina 357—616, jagnječji kožuhi sto komadov 70, zajčje sto komadov 16 gl.

Volna: bosanska 105 gl., albanska 112, isterska 110.

Bombaž: ameriški 75, indijski 47.

Ježice po 22—27 gl.

Zito: pšenica ruska 9—9.25 laška 9.25, koruza 6.25, rž 7.25, oves 8, fižol 10, grah 11—15, riž laški 14—21, indijski 12 goldinarjev za vsakih 100 kilogramov.

Mast: maslo 95—100, angleška 59, ogerska 55, špeh 51.50.

Razpisana je služba cestnega nadzornika

v Logaškem okraji z letno plačo 500 gld. Zahteva se zmožnost slovenskega jezika v govoru in v pisavi. Prošnje oddajo naj se

do 5. novembra 1885

načelnistvu Logaškega okrajnega cestnega odbora v Cérknici, kjer se izvedó tudi natančnejši pogoji.

Cérknica dne 20. oktobra 1885.

Josip Milavec,

(2) načelnik Logaškega okrajnega cestnega odbora.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani se dobiva pred kratkim izišla knjižica:

Novomeško okrajno glavarstvo.

Zemljepisno-zgodovinski opis.

Sodelovanjem učiteljev Novomeškega okraja spisal

O. Florentin Hrovat,

šolski voditelj in načelnik okr. učit. knjižnice v Novem mestu.

(Ponatis iz „Slovenca“.)

Knjiga obseza 80 strani v osmrki in veljá mehko vezana 20 kr., trdo vezana pa 30 kr., po pošti 5 kr. več.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani se dobiva nova knjiga:

STAVBINSKI SLOGI, ZLASTI KRŠČANSKI, NJIH RAZVOJ IN KRATKA ZGODOVINA, Z DODATKOM

O ZIDANJI IN POPRAVLJANJI CERKVA.

(5)

V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami.

Spisal

J. FLIS,

špiritual v knezoškof. duhovenskem semenišči.

Vsa knjiga obsega 33 pól v četvorki in veljá 6 gld. 50 kr.